

ضرورت آموزش برای

حفظ محیط زیست

۱- این شماره در آغاز سال تحصیلی ۹۱-۱۳۹۰ به دست شما عزیزان می‌رسد. لازم می‌دانیم با تقدیم بهترین آرزوهایمان سال تحصیلی جدید را به شما و کلیه فرهیختگان فرهنگی این مرز و بوم تبریک گفته و موفقیت‌های روزافزون همه دست‌اندرکاران آموزشی به‌ویژه مخاطبان را از درگاه ایزد متعال مسئلت نمائیم.

۲- سونامی اخیر ژاپن که پس از زمین‌لرزه مهیب این کشور روی داد دومین سونامی در طول کمتر از یک دهه است. این رخداد شاید از بعضی جهات فاجعه‌بارترین سونامی در یک قرن اخیر است. همه ما روز بیستم اسفند ۱۳۸۹ (یازدهم مارس ۲۰۱۱) بارها و بارها از رسانه‌ها دیدیم و شنیدیم و یا خواندیم که چه مصیبت عظیمی دامنگیر مردمان صبور، بافرهنگ و فداکار ناحیه شمال خاوری ژاپن (فوکوشیما و سندی) شده است؛ و دیدیم که آنها چه صبورانه و منطقی با این بلا طبیعی برخورد کردند.

همکار ما در مقاله‌ای جداگانه که در همین شماره با عنوان «زمین‌لرزه سندای ژاپن» از نظر گرمی‌تان می‌گذرد با بهره‌گیری از آخرین دانسته‌ها در مورد این رویداد از دیدگاه‌های مختلف آن را مورد بررسی و تدقیق قرار داده است که خواندن آن را به شما دوستان گرمی توصیه می‌کنیم.

ما در گذشته (۲۶ دسامبر ۲۰۰۴ م) یعنی زمان وقوع سونامی اقیانوس هند نیز در حد امکان اتمان اطلاع‌رسانی کردیم و درباره آن و سونامی‌های بزرگ و ویرانگر تاریخی به اختصار سخن گفتیم. حال با توجه به اهمیت رویداد سونامی اخیر ژاپن فهرست مهم‌ترین سونامی‌های تاریخی را مجدداً یادآور می‌شویم و برای اطلاع بیشتر، شما را به مقاله «سونامی» نوشته آنیا دانایی‌تبار در شماره ۲، زمستان ۱۳۸۷ ارجاع می‌دهیم:

- ◆ سونامی سانتو زینی، سال ۱۶۵۰ قبل از میلاد؛
- ◆ سونامی لیسبون پرتغال، سال ۱۷۵۵؛
- ◆ سونامی ناشی از فوران انفجاری کراکاتوا در اندونزی، سال ۱۸۸۳؛
- ◆ سونامی اقیانوس آرام، سال ۱۹۴۶؛
- ◆ سونامی شیلی، سال ۱۹۶۰، با بزرگای ۹/۵ ریشتر که بزرگ‌ترین زمین‌لرزه تاریخ است؛
- ◆ سونامی گود مزایدی، سال ۱۹۶۴ با بزرگای ۹/۲ ریشتر؛
- ◆ سونامی اقیانوس هند، سال ۲۰۰۴، بزرگای ۹ ریشتر؛
- ◆ سونامی فوکوشیما- سندی در شمال خاوری ژاپن، سال ۲۰۱۱ با بزرگای ۸/۹ ریشتر.

نکات علمی- فنی این رویداد همراه

با تصاویر آن در مقاله مذکور آمده که در نوع خود بسیار جالب است، ولی به اعتقاد نویسنده، مطلب بسیار مهم و بحث‌برانگیز در این ماجرا، چگونگی واکنش فرهنگی-اخلاقی مردم ژاپن به این رویداد بود که در ۱۰ مورد انتهایی مقاله مزبور آورده شده است. من آنها را چند بار خواندم، شما هم آنها را با دقت بخوانید. ملاحظه می‌کنید چگونه روحیات، اخلاقیات و رفتارهای فرهنگی-انسانی والای دولتمردان و مردم برای مقابله با این فاجعه عظیم و تداوم حیات و عادی شدن مجدد روال زندگی با صبر و حوصله و پشتکار بی‌نظیر باعث شد در زمانی کوتاه زندگی عادی از سر گرفته شود. به نظر شما اوج تکامل یک ملت غیر از این است؟

۳- در رسانه‌ها از قول مسئولان کشورمان آمده بود که برای ساماندهی مسائل و مشکلات زیست‌محیطی کشور قرار شده است سازمان‌ها اعم از خصوصی یا دولتی که به نحوی با نوع فعالیت‌های کاری‌شان در آلوده‌سازی محل کار و پیرامون آن نقش دارند مبلغ یا مبالغی به سازمان مسئول امور زیست‌محیطی پرداخت کنند؛ که در واقع چیزی خواهد بود شبیه جریمه‌های راهنمایی-رانندگی برای رانندگان خلافکار که نتایج آن را با افزایش میزان تصادفات شهری و جاده‌ای شاهدیم.

واقعیت این است که دریافت یا پرداخت مبلغی به عنوان هزینه‌های پاک‌سازی شاید در حکم

قرص مسکن عمل کند، ولی آنچه در این مورد حرف اول و آخر را می‌زند آموزش است که مردم ما متأسفانه آموزش‌های لازم برای حفظ محیط زیست را ندیده و از عواقب خطرناک آلودگی‌های زیست‌محیطی آگاهی ندارند و از اینها بالاتر توجه بیشتر دولت‌مردان ما را می‌طلبد.

ما در این فصلنامه با توجه به رسالت و امکاناتمان بارها مقالاتی را چاپ کرده‌ایم و در این ارتباط از نقش شاخه‌ای از علوم زمین با عنوان «زمین‌شناسی زیست‌محیطی» به عنوان ابزاری کارآمد یاد کرده‌ایم که در آنها آموزش را در رأس راهکارهای مبارزه با آلودگی‌های زیست‌محیطی قرار داده‌ایم. ما معتقدیم که بدون آموزش‌های لازم هرگز نمی‌توان به هدف مورد نظر دست یافت.

از خیابانی می‌گذشتم، شهروندی کیسه‌ای پر از زباله را در جوی آب خالی کرد. عابری زبان به نصیحت گشوده بود و آن شهروند را از این کار منع می‌کرد. شنیدم که می‌گفت: دوست عزیز! با این کار بهداشت عمومی را به خطر می‌اندازی. شهروند خلاق با تعجب پرسید: بهداشت چیه؟ یاد داستانی افتادم که شخصی به حالت دمرو از چشمه‌ای آب می‌خورد. عابری به او رسید و گفت فلانی دمرو آب نخور عقلت کم می‌شود. آن شخص سربلند کرد و با تعجب پرسید: عقل چیه؟ عابر گفت هیچی با تو نبودم، بخور.